

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:929

av Rickard Nordin (C)

Rättvisare reseavdrag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avståndsbaserade reseavdrag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skattefri milersättning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Dagens reseavdrag motiveras ofta av behovet på landsbygden. Där sägs arbetsresorna vara längst och behoven störst. Sanningen är att det absoluta flertalet av reseavdragen görs i och kring storstäderna. Systemet missgynnar landsbygden, de som sägs tjäna på det, istället subventioneras bilåkare i storstäder. Det är därför viktigt att bygga ett system som faktiskt gynnar långväga arbetspendling och kloka val av färdväg.

Enligt Skatteverkets uppgifter är upp emot hälften av reseavdragen felaktiga. Dagens regler med restidvinster, uppvisande av bensinkostnader m.m. är krångliga och följs sällan. Arbetet med att kontrollera dessa blir också omfattande, vilket gör att färre kontroller genomförs. Danmark, Norge och Nederländerna har redan system som liknar det som beskrivs i motionen och där har fusket i princip upphört.

Ett ytterligare problem med dagens reseavdrag är att det konstant gynnar det mest miljövänliga resandet. Det är i princip bara bilister som har en chans att komma upp i de gränser som krävs för att få ett verkligt skatteavdrag. Några mycket långväga kollektivtrafikresenärer kan också komma ifråga. Motorcyklister, mopedister,

kollektivtrafikresenärer och cyklister kommer inte upp i de summorna trots att de är betydligt mer miljövänliga och ibland pendlar långa sträckor.

De milersättningar som arbetsgivare skattefritt kan ge till sina anställda som använder eget fordon i tjänsten blir också skattretande: 250 kr per år för en cyklist jämfört med 18:50 kr per mil för en bilist. Den som tror att en cykel är underhållsfri och drivs av ingenting skulle kanske kunna nöja sig med det, men en cykel kräver underhåll precis som en bil, och drivmedlet är fysisk energi, vilket också kostar pengar i form av mat.

För att gynna de som väljer miljövänliga och hälsosamma färdssätt bör reseavdraget och den skattefria milersättningen därför bli färdssätsneutral. Lämpligen bör avdraget baseras på den faktiska sträckan. Det blir enklare för medborgaren, och kontrollen av Skattemyndigheten görs enkelt genom att kontrollera avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen – inga kvitton behövs och inga restidsberäkningar behöver göras. En minimigräns på 10 km enkel väg skulle kunna motverka de största problemen med kort pendling som skulle äta upp mycket av pengarna i systemet.

Självklart innebär detta att den som cyklar långt antagligen skulle kunna tjäna några kronor på att välja detta färdssätt. Kollektivtrafikresor som redan är skattesubventionerade blir ytterligare subventionerade, ibland nästan gratis. Samtidigt ger det betydande samhällsvinster om fler använder enklare transportsätt. Hälsa och miljö förbättras, mindre yta behöver tas i anspråk för infrastruktur och parkeringsplatser, och de som verkligen behöver ta bilen kommer fram snabbare i den minskade trängseln.

Mitt förslag är också att göra det hela kostnadsneutralt för staten genom att den befintliga summan av kostnaderna omfördelas enligt ovanstående modell. Det ger inga ytterligare kostnader men väl incitament att välja enklare fordonsslag, vilket ger stora samhällsekonomiska vinster. Möjligheter att göra avdrag för kringkostnader i samband med resan, såsom trängselskatt och annat som inte har med avstånd att göra och som dessutom i princip alltid gynnar bilåkande i storstäder, bör tas bort.

Enligt SOU 2013:84 Fossilfrihet på väg och den rapport som WSP tog fram åt Energimyndigheten kostar felaktiga reseavdrag staten idag 1,7 miljarder kronor. Det är stora summor som skulle kunna användas där de verkligen behövs, exempelvis för att underlätta arbetspendling på landsbygden.

Utredningen uppmanar dessutom regeringen att tillsätta en utredning kring reseavdraget för att göra det avståndsbaserat.

Min uppmaning till regeringen blir därför densamma som utredningens. Tillsätt en utredning som får i uppdrag att analysera effekterna av nuvarande system djupare och föreslå ett avståndsbaserat system.

Rickard Nordin (C)